

MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine

Narva Õigeusu Gümnaasium

**GÜMNAASIUMI VALIKAINED „EESTI KÕNEKEEL”
AINEKAVA**

Kinnitatud 29.10.2025
MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine
juhatuse käskkirjaga nr 2025/2026-4

Narva 2025

Eesti kõnekeelee ainekava

2 kursust, kokku 70 tundi

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1. õpilane omandab teemakohaseid teadmisi ja sõnavara tasemel, mis võimaldab tal väljendada oma arvamusi erinevatel teda enda ja ümbritseva keskkonda puudutavatel teemadel;
2. õpilane oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti;
3. õpilane rakendab kriitilist mõtlemist ja oskab anda tagasiside kuuldu kohta;
4. õpilane parandab tiimitöö ja aktiivse kuulamiseoskusi;

2. Õpitulemused

Suulise tekstilooma kursus keskendub suulise eneseväljenduse, eesmärgistatud kuulamise ja argumenteeritud esinemise ning tagasiside arendamisele.

I kursus

Kursuse lõpus õpilane

- tunneb tüüpilisi suhtlusolukordi, kõne liike, avalikule esinemisele esitavad nõudeid;
- oskab argumenteerida ja kaitsta oma seisukohti;
- moodustab ja esitab teemakohaseid küsimusi;
- jälgib tolerantselt ja kriitiliselt diskussiooni ning annab tagasisidet;
- oskab koostada monoloogi ja esineda etteantud teemal.

II kursus

Kursuse lõpus õpilane

- omab esinemiskultuuri kogemust;
- oskab teha kuuldust kokkuvõtet;
- tunneb väitlemise reegleid;
- oskab argumenteerida ja osaleda argumenteeritud arutelus (väitluses);
- oskab jõuda ratsionaalseima lahenduseni (konsensus, kompromiss jne);
- teab, kuidas arutleda, kasutades faktipõhist informatsiooni.

3. Õppesisu

I kursus

1. Oma esinemisoskuse hindamine.

2. Kõne kui suhtlusolukord:

- suhtlusolukorraga arvestamine;
- suhtlemisel partneri arvestamine;
- suhtlustõkked;
- verbaalne ja mitteverbaalne suhtlus, kehakeel.

3. Kõne veenvuse tegurid:

- argumenteerimine, emotsionaalsus, kõneleja maine;
- argumendi ehitus.

4. Kõne kuulamine ja kõnele reageerimine:

- repliik ja küsimuste esitamine;
- erinevad kuulajatüübid. Kuulamistakistused.

5. Praktilised ülesanded eri teemadel (kool, olme ja tarbimine, vaba aeg, reisimine jne)

II kursus

1. Kõne koostamine ja esitamine:

- kõne kui suulise monoloogi ja dialoogi liigid (ettekanne, sõnavõtt, väitlus, repliik);
- kõne eesmärgid;
- kõne osad;
- suulise kõnesündmuse ettevalmistamise etapid.

2. Esinemishirm.

3. Esinemisstiil ja –kultuur.

4. Väitlemine:

- väitluse olemus;
- jaatav ja eitav kaasus;
- kaasuse ülesehitus: teema, tuumsõnad, definitsioon, kriteerium, argumentatsiooni struktuur, tõestusmaterjal, topos;
- ümberlükkamine, taastugevdamine;
- risküsitlus;
- kohtunikutöö ja tagasiside andmine.

5. Praktilised ülesanded eri teemadel (meedia, tervis, tehnika, ühiskond, perekond, loodushoid, kodanikuühiskond, tulevikulpaanid jne).

4. Läbivad teemad

Läbiv teema	Kursuse õppesisu
Elukestev õpe ja karjääri kujundamine	Suhtlus- ja koostööoskused.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Keskkonnateemalised praktilised ülesanded õpitu kinnistamisel.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Teemakohased praktilised ülesanded õpitu kinnistamisel.
Kultuuriline identiteet	Teemakohased praktilised ülesanded õpitu kinnistamisel.
Teabekeskkond	Teemakohased praktilised ülesanded õpitu kinnistamisel.

Tehnoloogia ja innovatsioon	Teemakohased praktilised ülesanded õpitu kinnistamisel.
Tervis ja ohutus	Teemakohased praktilised ülesanded õpitu kinnistamisel.
Väärtused ja kõlblus	Kõik teemavaldkonnad.

Kursuse raames kinnistatakse teoreetilisi teadmisi praktiliste ülesannetega erinevatel teemadel, mis võimaldab kõikide läbivate teemade rakendamist.

5. Lõiming

Õppeaine „Eesti kõnekeel“ on olemuselt tugevalt lõimitud nii teiste ainevaldkondade kui ka üldpädevuste arendamisega. Kursuse keskmes on suhtluspädevuse kujundamine, mis toetab õpilase toimetulekut erinevates õpi- ja elusituatsioonides ning loob tugeva aluse edasiseks õpitegevuseks kõigis õppeainetes. Emakeele ja suhtluspädevuse arendamine on tihedalt seotud ainevaldkonnaga Keel ja kirjandus, kuna kõnekeele kursus süvendab arusaama keele rollist mõtlemise, eneseväljenduse ja sotsiaalse suhtluse vahendina.

Kursuse raames omandatavad oskused – argumenteerimine, avalik esinemine, kuuldu analüüs ja tagasisidestamine – on ülekantavad paljudesse teistesse õppeainetesse, nagu ühiskonnaõpetus, ajalugu, bioloogia ja geograafia, kus õpilane peab esitama seisukohti, osalema aruteludes ning kasutama faktipõhist teavet. Samuti toetab eesti kõnekeele oskus loodus- ja reaalinete õppimist, võimaldades paremini mõista eestikeelseid õppematerjale, juhendeid ja teabetekste ning esitleda oma töö tulemusi suuliselt.

Olulisel kohal on lõiming läbivate teemadega, nagu kodanikualgatus, kultuuriline identiteet, keskkond ja jätkusuutlik areng ning teabekeskkond. Praktilised arutelud ja väitlused aktuaalsetel ühiskondlikel ja kultuurilistel teemadel aitavad õpilasel seostada keeleõpet reaalse eluga ning kujundada väärtushoiakuid. Lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK-õppe) põhimõtete rakendamine, sh keelekümbelus ja aineteülesed projektid, toetab eesti keele kasutamist loomulikus ja tähenduslikus kontekstis.

Seeläbi ei ole „Eesti kõnekeel“ pelgalt keeleõppeaine, vaid oluline ühendav lüli erinevate õppevaldkondade vahel, aidates kujundada teadlikku, argumenteerimisvõimelist ja aktiivset õppijat ning kodanikku.

6. Klassiväline tegevus

Klassivälisteks tegevusteks kursuse „Eesti kõnekeel“ raames on soovitatavad:

- osalemine Kultuuriosakonna, Haridus- ja Teadusministeeriumi või muu asutuse poolt välja kuulutatud loovööde konkurssides;
- osalemine eesti keele olümpiaadidel nii linna kui ka riigi tasandil;
- osalemine kooliüritustel (nt eesti keele ainenädalas, konkurssides, temaatilistel üritustel).

7. Õppekirjandus

Õppekirjandusena on võimalik kasutada kõiki Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt lubatud ning Riikliku Õppekavaga kooskõlas olevaid gümnaasiumi eesti keele kui võõrkeele õpikuid. Lisamaterjalidena kasutatakse internetiallikaid, meediavahendeid, teabetekste ning eestikeelset ilukirjandust.